

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	SO
Pedagogische eenheid	PE2: Sint-Jozefsinstituut (35618) + Sint-Jozefscollege (35626)
Instellingsnummer	35618
Instelling	Sint-Jozefsinstituut
directeur	P. VANTHOURNOUT
adres	Bruggestraat 23 8820 TORHOUT
telefoon	050-23.15.10
fax	050-23.15.23
e-mail	paul.vanthournout@sint-rembert.be
website/URL	http://www.sint-rembert.be
Inrichtende macht/Bestuur	VZW Scholengroep Kath. Ond. Sint-Rembert 966391
adres	Bruggestraat 23 8820 TORHOUT
Overkoepelende structuur	SGKSO Houtland 113258
Tijdstip doorlichting	van 20 april 2009 tot 24 april 2009
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Liesbet Waumans
Teamleden	Henri Christiaen Luc De Man Marjan Meulewaeter
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil
Datum van bespreking met de instelling	11 mei 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	Vakken en /of studierichtingen in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
4	KWALITEITSPROFIEL	7
5	RESULTATEN	8
5.1	(Leer)prestaties	8
5.2	Schoolloopbaan	12
5.3	Outcomes	12
5.4	Tevredenheid	12
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	13
6.1	Algemeen	13
6.2	Personeel	13
6.3	Logistiek	13
6.4	Onderwijskundig	14
7	STERKTES EN ZWAKTES	16
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	16
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	16
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	16
8	ADVIES	17
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	18

1 INLEIDING

Van 20 april 2009 tot 24 april 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op de naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving
- gedeeld gebruik van de schoolinfrastructuur
- groot aantal leerlingen zonder schoolse achterstand

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en de procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting. De geselecteerde items zijn aangeduid met 'J' of met 'X'.

3.1 Vakken en /of studierichtingen in de focus

35618 - Sint-Jozefsinstituut te Torhout

VOET/ VOOD

VAKKEN BASISVORMING		DL-f
Aardrijkskunde		N
Biologie		N
Chemie		N
Engels		N
Frans		N
Fysica		J
Geschiedenis		N
Lichamelijke opvoeding		N
Maatschappelijke vorming		N
Muzikale opvoeding		N
Natuurwetenschappen		J
Nederlands		N
Nederlands voor nieuwkomers		N
Plastische opvoeding		N
Project algemene vakken		N
Technologische opvoeding		N
Wiskunde		N

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting				DL-f
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie	J
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Grieks-Latijn	J
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Humane wetenschappen	J
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn	J
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Wetenschappen	J
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie-moderne talen	J
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie-wiskunde	J
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Grieks-Latijn	J
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Grieks-wiskunde	J
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Humane wetenschappen	J
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-moderne talen	J
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-wetenschappen	J
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-wiskunde	J
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Moderne talen-wetenschappen	J
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Moderne talen-wiskunde	N
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Wetenschappen-wiskunde	J
3e graad	TSO	Handel	Boekhouden-informatica	N
3e graad	TSO	Handel	Informatiebeheer	N

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Algemeen

Leiderschap	
Visie	
Besluitvorming	
Kwaliteitszorg	
Zelfevaluatie	
Kwaliteitssysteem	
Personeel	
Personeelsbeheer	
Personeelsorganisatie	
Evaluatiesysteem	
Professionalisering	
Aanvangsbegeleiding	
Deskundighheidsbevordering	
Logistiek	
Materieel beheer	
Financiële middelen	
Kostenbeheersing lln/ curs	
Uitrusting	X
Infrastructuur	X
Welzijn	
Veiligheid	
Gezondheid en hygiëne	
Milieu	
Werken/ stages	
Onderwijskundig	
Curriculum	
Onderwijsaanbod	X
Onderwijsorganisatie	X
Begeleiding	
Afstemming andere partners	
Leerbegeleiding	
Loopbaanbegeleiding	
Socio-emotionele begeleiding	
Evaluatie	
Evaluatiepraktijk	X
Rapporteringspraktijk	

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

Output	
Schoolloopbaan	
Rendement	X
Toegang tot onderwijs	
Outcomes	
Vervolgonderwijs	
Aansluiting arbeidsmarkt	
Tevredenheid	
Leerlingen	X
Personeel	
Partners	

4 KWALITEITSPROFIEL

De school - met een breed en overwegend ASO-onderwijsaanbod in de tweede en derde graad - legt mooie resultaten voor, zowel voor wat de attesteringsgegevens binnen de eigen schoolloopbaan als de resultaten van de oud-leerlingen in het hoger onderwijs betreft. In de derde graad TSO liggen de slaagcijfers iets lager, maar ze wijken niet af van de Vlaamse gemiddelden. De school verzamelt en analyseert deze outputgegevens nauwgezet en gebruikt ze voor de formulering en motivering van haar studieadviezen.

De leerplanrealisatie en het bereikte studiepeil vormen voor een aantal doorgelichte vakken een onderbouwing voor deze positieve outputgegevens. De leerplangerichtheid, de vakgroepwerking, lesmateriaal en de infrastructuur garanderen een kwaliteitsvol onderwijs. Voor andere vakken is er heel wat minder afstemming op het studieprofiel, de (specifieke) eindtermen en de leerplandoelstellingen. Het vakgroepoverleg is in deze gevallen minimaal of blijft beperkt tot de samenwerking van enkele collega's. De initiatieven die de school en de vakgroepen tot nog toe hebben genomen voor het bereiken van de onderzoekscompetentie zijn onvoldoende afgestemd op de specifieke eindtermen voor de verschillende polen in de tweede en derde graad. De bevindingen m.b.t. de kwaliteit en de validiteit van de leerlingenevaluatie sporen met deze over de leerplanrealisatie en het vakgroepoverleg.

De uitrusting en de infrastructuur vormen globaal een sterk punt binnen de school en zijn een pertinente keuze van het schoolbeleid. In de vakken waar deze uitrusting en de infrastructuur goed worden benut, zowel door leraren als door leerlingen, is er duidelijk een positieve invloed op de leerplanrealisatie en de kwaliteit van het onderwijs. Het openleercentrum, dat in de school en in het leerproces van de leerlingen goed is geïntegreerd, betekent een meerwaarde. Binnen de eigen infrastructuur, maar ook daarbuiten, stelt de school zich open voor een waaier van culturele, sociale en sportieve activiteiten. In een aantal gevallen zijn deze vak- of studierichtingsgebonden, soms ook op vrijwillige basis.

Het leerlingenpubliek, dat overwegend vanuit de middenscholen van de scholengemeenschap wordt georiënteerd, vormt grotendeels homogene lesgroepen. Het welbevinden van de leerlingen spoort behoorlijk met voorgaande vaststellingen. Er is een globale tevredenheid over de infrastructuur en de activiteiten, zij het iets minder wanneer ze gerelateerd zijn aan de studierichtingen. M.b.t. het leerproces ervaren de leerlingen ook vak- en leraargebonden verschillen. Door gebrek aan vakoverschrijdende afspraken over de spreiding van taken en opdrachten zijn er geregeld pieken in de werkdruk, vooral in de derde graad.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert voor de studierichtingen/vakken in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

Fysica in de tweede en de derde graad ASO

Voldoet

Vaststellingen

- In de meeste studierichtingen met twee of drie uur fysica worden de leerplandoelstellingen bereikt. Het studiepeil is goed tot zeer goed, wat samenhangt met de uitdagende leergesprekken en de goede leerbegeleiding tijdens de lessen. Dit wordt bevestigd door de goede resultaten voor de fysica-olympiade. Enkel in de studierichting Moderne talen-wetenschappen wordt het vereiste aantal leerlingenproeven niet bereikt en ligt het accent tijdens de lessen te weinig op onderzoekend leren en leren onderzoeken.
- Het aantal leerlingenproeven voldoet in de studierichtingen met twee of drie uur fysica. Leerlingen worden voldoende geoefend in het stellen van een onderzoeksvraag en het zelfstandig opmaken van een verslag. De leerlingen van de derde graad hanteren hierbij vlot de computer voor het grafisch verwerken van gegevens. De leerlingenproeven van de derde graad bouwen verder op de aanzet tot onderzoeksvaardigheden die in de tweede graad werd gegeven. De leerlingenproeven evolueren van gesloten naar open opdrachten zoals het leerplan als wenk aangeeft.
- In de pool Wetenschappen is er voldoende aandacht voor onderzoekscompetentie behalve in de studierichting Moderne talen-wetenschappen. Het verschil in diepgang bij de studierichtingen met een pool wetenschappen wordt versterkt doordat enkel in de studierichting Wetenschappen-wiskunde een seminarie wetenschappen wordt georganiseerd. De open leerlingenproeven, de onderzoeksoopdracht rond kernfusie en het opstellen van een energiedossier dragen bij tot de realisatie van onderzoekscompetentie, maar komen niet aan bod in Moderne talen-wetenschappen.
- In de studierichtingen met één uur fysica worden de meeste leerplandoelstellingen bereikt. In het tweede leerjaar van de tweede graad zorgt een onevenwichtige tijdsverdeling over het schooljaar ervoor dat een aantal leerinhouden (bv. warmte en fase-overgangen) niet worden aangeboden. Daarnaast worden in een aantal lesgroepen te weinig leerlingenproeven georganiseerd en ligt het accent te sterk op het theoretische luik.
- Het cursusmateriaal ondersteunt de leerlingen bij hun studie. Er is aandacht voor leren leren en voor het aanleren van probleemoplossende strategieën. De werkbladen “herhalingsfase”, “verwerkingsfase”, “schematische samenvatting elektrostatica”, “wat moet je kennen en kunnen”,... zorgen voor een daadwerkelijke leerbegeleiding.
- De uitrusting van de vaklokalen is goed. De leraren beschikken over materiaal voor het uitvoeren van demonstratie- en leerlingenproeven. De vaklokalen beschikken over voldoende middelen om ICT toe te passen, maar gebruiksvriendelijke interface met sensoren ontbreekt. Niet alle leraren benutten de infrastructuur optimaal in functie van leerplanrealisatie en actief leren.
- Tijdens de vakgroepvergaderingen en de informele contacten worden er vooral praktische en organisatorische afspraken gemaakt. De vakgroep werkt niet aan een gelijkgerichte aanpak omtrent leerplangericht werken en evaluatiepraktijk.
- De leerlingenevaluatie is grotendeels representatief voor de leerplandoelstellingen. De proefwerken bevragen de meeste leerplanitems met behulp van verschillende vraagvormen. In de studierichtingen met één uur fysica komen soms lage klasgemiddelden voor. Leraargebonden zijn er grote verschillen in de visie op evaluatie: voor sommigen wordt ze beschouwd als een eindproduct en maakt ze nog geen deel uit van het onderwijsleerproces. Voor de beoordeling van vaardigheden zijn er geen functionele afspraken in de vakgroep.

Natuurwetenschappen in de derde graad ASO

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen en eindtermen worden in onvoldoende mate gerealiseerd. Volgende thema's komen minder of niet aan bod: vermogen van elektrische stroom, zwaartekracht en gewicht, radioactieve straling, de eenparige cirkelvormige beweging, beginsel van Huygens, resonantieverschijnsel, aflopende reacties en evenwichtreacties, evolutie van een chemisch evenwicht tengevolge van een storing.
- Een onevenwichtige tijdsverdeling ligt mee aan de basis dat een aantal leerinhouden niet worden aangeboden. Vooral een aantal biologie- en chemiethema's¹ komen te uitgebreid aan bod.
- Er worden twee leerlingenproeven georganiseerd in het eerste leerjaar van de derde graad binnen het contextgebied materie, energie en leven. In het tweede leerjaar van de derde graad worden geen leerlingenproeven georganiseerd. Dit voldoet niet aan de leerplaneis waarin gesteld wordt dat er leerlingenproeven moeten opgezet worden voor een equivalent van zes lestijden gespreid over de twee leerjaren en over de vier contextgebieden.
- De visie van het leerplan, namelijk de wetenschappelijke geletterdheid van de leerlingen bevorderen, dringt beperkt door in de lespraktijk. Het actief leren, zoals het leerplan voorschrijft, krijgt zelden plaats in het leerproces. Voor sommige onderdelen overheerst de kwantitatieve benadering boven de kwalitatieve benadering. Doceren overweegt; sommige leraren trachten via het onderwijsleergesprek de leerlingen te betrekken.
- Alle lessen worden aangeboden in goed uitgeruste wetenschapslokalen, maar niet alle leraren benutten de infrastructuur in functie van aanschouwelijk onderwijs en leerplanrealisatie.
- Evaluatie wordt beschouwd als een eindproduct en maakt nog geen deel uit van het onderwijsleerproces. De evaluatie is onvoldoende transparant en valide om het bereiken van de eindtermen en leerplandoelstellingen bij de leerlingen te kunnen meten.

Economie in de tweede graad en derde graad ASO

Voldoet

Vaststellingen

- In de studierichting Economie is er een vlotte leerplanrealisatie, gestoeld enerzijds op het inzicht in het leerplanconcept en de onderliggende visie en anderzijds op een professionele aanpak en dito samenwerking. De economische analyses knopen goed aan bij concrete contexten en economische vraagstukken. Er worden ernstige inspanningen geleverd om de socio-economische actualiteit aan bod te laten komen (projectwerking en actualiteitsopdrachten met inbreng van de leerlingen).
- De leerplanrealisatie in Economie-wiskunde en Economie-moderne talen zit op schema, met enige nuancering voor de eindleerstofdelen in III,1 (in het schooljaar 2007-2008). De inhoudelijke invulling van het leerplan in het eindjaar - via een eigen cursus - springt in het oog. Door middel van de quasi wetenschappelijke ordening, vertaald in modelmatige benaderingen en de daaruit voortvloeiende grafische en algebraïsche uitwerkingen, worden de leerlingen uitgedaagd tot het opbouwen van een hanteerbaar kennisbestand en het analytisch reflecteren. De persoonlijke accenten in de leerstof voltrekken zich binnen het kader van de specifieke eindtermen. Een schaduwkantje is het onderbelichten van het Romer-Taylormodel voor de verklaring van conjuncturele bewegingen (iets te sterk de nadruk op de Keynesiaanse geldtheorie of het IS-LMmodel). In het geheel van de cursus staat alleszins de algemene vorming en de sociale finaliteit van het vak voorop. Sterke punten zijn de gedifferentieerde invulling tussen Economie-wiskunde en Economie-moderne talen, de zinvolle leerstofverschuivingen en het systematisch leggen van verbanden in en tussen de macro-economische concepten en denkrichtingen (de zgn. economische scholen).
- Aan het ontwikkelen van de onderzoeksvaardigheden - via de onderzoekscompetentie (SET 16, 17 en 18 – leerplan D/2006/0279/050) - wordt in tweede graad flink aandacht besteed. Het zelfsturend leren en de ICT-geletterdheid bij de leerlingen wordt voldoende bewaakt en gestimuleerd. Hierbij wordt het

¹ Uit het leerplan D/2006/0279/012: leerplandoelstellingen 3, 23-24, 26, 34-35

internet als didactisch medium in de klaspraktijk regelmatig toegepast. Ongetwijfeld is er in de derde graad nog een groeimarge wat de verfijning en verdieping ervan betreft. Daarnaast verloopt het werken aan de onderzoekscompetentie op een te bescheiden wijze. Een inhaalbeweging is nodig.

- In de tweede graad zijn de proefwerkvragen inhoudsrelevant, evenwichtig verspreid over de geziene leerstof en goed geformuleerd. De actualiteit wordt op een oordeelkundige wijze ingepast. Er wordt voldoende gevarieerd qua vraagstelling. De proefwerk- en toetsvragen liggen in elkaars verlengde, zodat de leerlingen voor geen verrassingen komen te staan. In het eindjaar van de derde graad wordt het hoge studieniveau voortgezet in de leerlingenevaluatie. De leerlingen worden uitgedaagd om hun kennis en inzichten toe te passen op nieuwe en complexe probleemstellingen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de slaagkansen in het voortgezet economisch onderwijs veeleer gunstig liggen.
- Er stellen zich een aantal uitdagingen. De samenhang tussen de tweede en derde graad kan ongetwijfeld opgevijseld worden. Het wederzijds delen van de leerervaringen i.v.m. de inhoudelijke benadering in III,2 met II en III,1 lijkt een agendapunt voor het werkoverleg. Verder heeft de vakgroep nog geen leerlijn ontwikkeld om de onderzoekscompetentie doorheen alle leerjaren op een systematische wijze aan te pakken. Het eindjaar vormt in dit interessante leertraject het sluitstuk (punt 3.1 meer bepaald SET 18 - leerplan D/2006/0279/051).

Grieks en Latijn in de tweede en derde graad ASO

Voldoet

Vaststellingen

- De specifieke eindtermen en leerplandoelstellingen worden voor Grieks en Latijn in voldoende mate bereikt. In opvolging van de vorige doorlichting is ernstig gewerkt aan de meeste werkpunten en aanbevelingen. Het in voege treden van de specifieke eindtermen en de nieuwe leerplannen heeft geleid tot een degelijke leerplanstudie en de afstemming van de verschillende leerplancomponenten en – aspecten gebeurt globaal voldoende geïntegreerd en functioneel. In II,1 verlopen de integratie en de functionaliteit van het taalonderwijs evenwel nog veeleer moeizaam, vooral door de traditionele aanpak en de centrale positie van het taalonderwijs. In II,2 en de derde graad werkt het repeteren van vocabularium en morfologie veeleer remmend op de beoogde integratie en functionaliteit t.a.v. het lektuuronderwijs.
- De evaluatie gebeurt voldoende leerplangericht en beantwoordt aan de principes van validiteit, herkenbaarheid en representativiteit. De frequente bevraging van vocabularium en morfologische items is evenwel hoofdzakelijk kennis- en reproductiegericht. De vraagstelling over lektuur en cultuur is voldoende genuanceerd. Systematische toetsen over niet-behandelde tekst kunnen evenwel een meer procesmatige aanpak van het leer- en leestraject van de leerlingen bevorderen. De leerlingresultaten variëren van behoorlijk tot zeer goed. Er zijn weinig onvoldoendes en de meeste leerlingen zijn gemotiveerd om goede resultaten te behalen.
- Voor het lektuuronderwijs heeft de vakgroep een duidelijke keuze gemaakt voor een lineaire leesstrategie, die globaal op een gelijkgerichte en consequente manier wordt gehanteerd. Een aantal verfijningen in de toepassing ervan zou betrokkenheid en activiteit van de leerlingen tijdens het leesproces en dus ook hun leesvaardigheid kunnen verhogen.
- Voor wat de onderzoekscompetentie betreft, zijn er reeds van in de tweede graad geregeld taken voor zelfstandig werk. Ook in de derde graad verwerken leerlingen een aantal tekstfragmenten op zelfstandige basis, maar de meeste van deze opdrachten beantwoorden niet aan het verwerven van onderzoekscompetentie in verschillende fases, zoals voorzien in de specifieke eindtermen. Het seminarie Grieks, zoals dat voor het huidige schooljaar in III,2 wordt georganiseerd, komt hieraan wel tegemoet, maar bereikt niet alle leerlingen uit de pool Grieks.
- De vakgroep, die voor het grootste gedeelte vernieuwd en verjongd is, heeft de vernieuwende tendens die reeds tijdens de vorige doorlichting waarneembaar was, met veel overleg en werkracht voortgezet en in grote mate in overeenstemming met de nieuwe leerplannen gebracht. Het aangemaakte lesmateriaal (situering, realia, bespreking, receptie, ...) is meestal van uitstekende kwaliteit en wordt ondersteund door professioneel gebruik van ICT tijdens de lessen en via het digitale leerplatform (diapresentaties, beeldmateriaal, ...).
- Inzake leerbegeleiding is er een duidelijke zorg voor ondersteuning d.m.v. studietips, leerstofoverzichten, gestructureerde schema's en degelijk lesmateriaal. De veeleer traditionele aanpak bij het aanbrengen van nieuwe leerinhouden grammatica, de klassikale verwerking van het lesmateriaal en de wijze waarop

de lectuurmethode in de meeste gevallen wordt gehanteerd, belemmeren enigszins het probleemoplossend denken, de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid van het potentieel rijk leerlingenpubliek. Wel blijken de leerlingen goed vertrouwd met het werken in het openleercentrum en beschikken ze over goede ICT-vaardigheden.

Cultuurwetenschappen en gedragswetenschappen in de tweede en derde graad ASO

Voldoet niet

Vaststellingen

- De vakgroep slaagt er niet in de leerplandoelstellingen voor beide vakken in de twee graden te realiseren. De vakgroep is niet ingesteld op het leerplan zoals het voor de studierichting Humane wetenschappen op basis van profielcomponenten is ontwikkeld. Ze blijft hangen aan een niet-geactualiseerde visie over de vroegere studierichting Menswetenschappen met een eenzijdig accent op de muzisch-creatieve vorming; men blijft vasthouden aan de vroegere, nu niet meer bestaande vakken psychologie en media en gaat daarbij voorbij aan wat de vakken cultuurwetenschappen en gedragswetenschappen kunnen bijdragen aan de vorming van ASO-leerlingen. Studie, inkijken van literatuur en nascholing ontbreken grotendeels. Zonder grondig intern overleg blijft elke leraar - niet geleid door het leerplan als referentiekader - zijn persoonlijke belangstellingssfeer uitwerken. Overlappingsen, gebrek aan een wetenschappelijke en theoretisch-abstrakte benadering, referentieloos evalueren zijn daarvan enkele aantoonbare gevolgen. Het ontbreekt de vakgroep alsnog aan een geactualiseerd onderwijskundig kader en inhoudelijke kennis om eigen handelen te optimaliseren i.f.v. het leerplan en zo de werkdruk te beheersen zowel van de leerlingen als van henzelf.
- De vakgroep is niet ingesteld op de lectuur en analyse van de overkoepelende doelstellingen waardoor op geen enkele manier een planmatige realisering zichtbaar van de onderzoekscompetentie (decretaal vastgelegd vanaf de tweede graad) wordt. De opdrachten kunnen best waardevol, mooi en motiverend ogen, maar sluiten niet aan bij de taak die nu van de school wordt verwacht om leerlingen Humane wetenschappen voor te bereiden op alle vormen van hoger onderwijs, zowel bachelor- als masteropleidingen. Overigens wordt het onderwijskundig handelen van de vakgroep m.b.t. de onderzoekscompetentie niet aangestuurd door een schoolvisie ter zake. De school is pas recent begonnen met het ontwikkelen van een visie over het realiseren van de specifieke eindtermen onderzoekscompetentie, maar vindt daarbij nog niet de juiste weg.
- Hoewel de leerplannen heel wat kansen bieden voor het realiseren van de vakoverschrijdende doelstellingen maakt de vakgroep hiervan nog weinig gebruik om het aandeel vanuit beide vakken aantoonbaar te maken. Kansen op 'leren leren' worden te vaak gemist, ook omdat de vakgroep hierover geen visie heeft ontwikkeld. De didactische werkvormen zijn niet gericht op het vergroten van het zelfgestuurd leren. Onder meer de grote klasgroepen zijn ook een belemmerende factor om deze werkvormen toe te passen.
- Anderzijds maakt de vakgroep te zelden gebruik van de ICT-mogelijkheden die de school aanbiedt en van de ICT-vaardigheden die de leerlingen al bezitten of zouden kunnen ontwikkelen. Het waardevol elektronische platform dat de school als randvoorwaarde aanbiedt om de doelen te helpen realiseren, wordt op één vak na niet gebruikt.
- De vakgroep evalueert de vorderingen van de leerlingen weinig en maakt onvoldoende gebruik van de elektronische rapporteringmogelijkheden zoals de school die voorschrijft. In de uitgeprinte rapporten ontbreken dan ook vaak cijfergegevens over het dagelijks werk van de leerlingen, doelgerichte commentaar en eventuele remediërvorststellen.

5.2 Schoolloopbaan

5.2.1 Rendement

Vaststellingen

- De school kan goede tot zeer goede cijfers voorleggen over de resultaten van haar leerlingen. Binnen de eigen schoolloopbaan zijn er vak- en studierichtingsgebonden verschillen, maar het aantal zittenblijvers

en leerlingen met schoolse achterstand blijft zeer beperkt, met uitzondering van het beperkte aantal leerlingen in de derde graad TSO. Bij deelname aan olympiades worden geregeld mooie prestaties geboekt.

- De school brengt de eigen resultaten systematisch in kaart en analyseert ze met het oog op de bijsturing van haar interne werking, meer bepaald van de studieoriëntering en –adviezen. Dit heeft geleid tot een studiedag over het studietoebod binnen de scholengemeenschap en het opstellen van een zeer overzichtelijke brochure per studierichting met de verschillende studiemogelijkheden en overstappen.
- De slaagcijfers van de oud-leerlingen in het hoger onderwijs zijn goed tot zeer goed. Inzake de studiekeuze en de slaagkansen in het hoger onderwijs volgt de school de resultaten nauwgezet op en relateert ze aan het advies van de klassenraad in III,2. Op deze manier resulteert een realistische studiekeuze in betere slaagcijfers.

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

5.4.1 Tevredenheid leerlingen

Vaststellingen

Onderstaande vaststellingen steunen op de resultaten van de gesprekken die gevoerd zijn met een representatief staal van de schoolbevolking.

- De beleving en tevredenheid op klas- en schoolniveau scoren in de tweede graad iets positiever dan in de derde graad. Algemeen zijn leerlingen zeer tevreden over de infrastructuur en de voorzieningen en ze spreken van een aangenaam schoolklimaat. Het ondersteunend personeel zorgt voor een goede opvang bij studie-, socio- en emotionele problemen. De leerlingen ervaren de praatruimtes (de “Z-kamer” en “De plek”) als zeer waardevol. Volgens de leerlingen van de tweede graad organiseert de school voldoende activiteiten, voor de leerlingen van de derde graad zijn het aantal en de soort activiteiten onevenwichtig verdeeld over de verschillende studierichtingen. Ze pleiten voor een betere verdeling van de culturele activiteiten en het opzetten van meer sportactiviteiten. Leerlingen van de tweede graad ervaren voldoende inspraak op school- en klasniveau en zijn tevreden over hun leerproces. De leerlingen van de derde graad halen hierbij leraargebonden verschillen aan en vinden sommige theoretische en frontale lessen een belemmering voor voldoende inspraak en betrokkenheid bij het leerproces. Sommige leerlingen voelen zich weinig betrokken bij de werking van de leerlingenraad en ervaren minder inspraak op schoolniveau.
- De beleving en tevredenheid met betrekking tot de studiedruk en leerprogramma zijn in de tweede graad iets groter dan in de derde graad. De leerlingen van de derde graad ervaren een grotere studiedruk door de vele groepswerken, de soms ontbrekende onderlinge afspraken onder de leraren en de piekmomenten van toetsen. Algemeen zijn de leerlingen tevreden met wat ze leren op school en over de beoordeling van hun werk en inspanningen.
- Leerlingen vinden van elkaar dat ze zich overwegend behoorlijk en respectvol gedragen in de school. Sommige leerlingen storen zich eraan dat medeleerlingen afval laten rondslingeren in de school.
- De meeste leerlingen ervaren de school als de ideale omgeving om sociale contacten te leggen. De vriendelijke sfeer onder de verschillende klasgroepen wordt als zeer positief ervaren.

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.3 Logistiek

6.3.1 Materieel beleid

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.3.1.1 Financiële middelen

6.3.1.2 Kostenbeheersing

6.3.1.3 Uitrusting

Vaststellingen

- De materiële uitrusting van de meeste klas- en vaklokalen is goed tot uitstekend, althans in blok 9 waar vooral de lessen van de derde graad plaatsvinden. Heel wat klaslokalen beschikken over een pc, beamer, internet en andere audiovisuele middelen. Het openleercentrum is uitgerust met de nodige ICT-voorzieningen, maar de school erkent de nood aan voortdurende vernieuwing en actualisering van servers en hardware. Deze aanpassingen zijn opgenomen in de toekomstige begroting. In de bibliotheek in het openleercentrum is er aandacht voor recente literaire publicaties; de vakliteratuur is veeleer bescheiden, maar de digitale mogelijkheden zorgen uiteraard voor voldoende aanvulling. De meeste vaklokalen zijn vakeigen ingericht.
- Het gebruik van deze uitrusting en leermiddelen en de meerwaarde ervan m.b.t. leerplanrealisatie en de ontwikkeling van leerlingenactieve werkvormen zijn sterk vak- en leraargebonden. De school heeft de voorbije jaren ernstig geïnvesteerd in de professionalisering van de personeelsleden op dit gebied. De resultaten hiervan, zowel bij leraren als leerlingen, zijn in een aantal gevallen uitstekend, maar evolueren bij anderen veeleer geleidelijk en voorzichtig. Het gebruik van het digitale leer- en communicatieplatform is op gelijkaardige wijze in opgang.

6.3.1.4 Infrastructuur

Vaststellingen

- De vaststellingen m.b.t. de uitrusting gelden grotendeels ook voor de schoolinfrastructuur. Het schoolbeleid heeft oog en aandacht voor de aanleg en de inrichting van de schoolgebouwen. Voor de leerlingen zijn ruime praatruimtes voorhanden, waarvan ze vóór en tussen de lessen gebruik kunnen maken. Op deze manier gebeurt het binnenkomen van een grote leerlingenpopulatie bij de aanvang van de lessen op een rustige en aangename manier.
- De infrastructuur van de vaklokalen wordt eveneens uiteenlopend benut. Observaties in het openleercentrum maken duidelijk dat de leerlingen gewend zijn om in deze ruimte samen met andere lesgroepen te werken. De natuurwetenschappelijke vakken vinden plaats in goed uitgeruste wetenschapslokalen, maar het didactische rendement blijft in een aantal gevallen door traditioneel frontaal onderwijs beperkt.
- In een aantal gevallen stelt men vast dat de klaslokalen niet ruim genoeg zijn voor de grote lesgroepen, wat eveneens repercussies heeft op het rendement en actieve werkvormen.

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.1.1 Onderwijsaanbod

Vaststellingen

- De school heeft een zeer breed ASO-studieaanbod en de meeste studierichtingen zijn behoorlijk tot goed bevolkt.
- De school rekruteert voor haar ASO-studierichtingen voornamelijk uit de eigen middenschool of uit een aantal scholen van de scholengemeenschap uit omliggende gemeenten met een eerste en tweede graad.
- Opvallend is het grote leerlingenaantal in de derde graad Humane wetenschappen (92 leerlingen in de tweede graad t.o.v. 163 leerlingen in de derde graad), met vooral instroom vanuit de eigen school.
- De TSO-studierichtingen in de derde graad (Boekhouden-informatica en Informaticabeheer) zijn met een aandeel van minder dan 5 % in de totale schoolpopulatie dun bevolkt, en dit ondanks een uniek studieaanbod in de scholengemeenschap. De school heroriënteert vanuit de tweede graad een aantal leerlingen naar deze studierichtingen.
- De school richt een aantal lesgroepen en studierichtingen met een lessentabel van 34 wekelijkse lestijden in. De organisatie gebeurt conform de regelgeving.

6.4.1.2 Onderwijsorganisatie

Vaststellingen

- De vakgroepwerking wordt formeel aangestuurd door het schoolbeleid, maar er is nog geen inhoudelijke opvolging. Dit resulteert in een kwalitatief zeer uiteenlopend vakoverleg, zowel horizontaal als verticaal, dat zich ook weerspiegelt in de leerplanrealisatie van een aantal doorgelichte vakken (zie 5.1 Leerprestaties). In sommige gevallen zijn leraren zich onvoldoende bewust van de rol en de verantwoordelijkheid m.b.t. realisatie van eindtermen en leerplandoelstellingen. Positief is dat voor een aantal vakken het vakoverleg ook op het niveau van de scholengemeenschap plaatsvindt.
- Binnen het (overwegend) ASO-studieaanbod biedt de school een aantal studierichtingsgebonden activiteiten aan, maar er is nog geen visie ontwikkeld op een gedifferentieerde aanpak van vakken uit de basisvorming en uit het specifiek gedeelte van de verschillende polen. Het pooldenken en de daaraan gekoppelde leerlijnen voor de realisatie van de specifieke eindtermen verdienen aandacht binnen de vakgroepwerking.
- De school heeft het werken aan en het verwerven van onderzoekscompetentie tot nog toe niet geconcipieerd in samenhang met de specifieke eindtermen voor de verschillende polen. In het verleden bestond er de 'paper' als centrale opdracht waarvoor de vakken geschiedenis en Nederlands een ankerfunctie vervulden. Dat concept wordt op dit ogenblik herdacht. Verder heeft de school de voorbije schooljaren in de derde graad seminarie-uren voor verschillende (pool)vakken ingericht, maar niet alle leerlingen uit de betrokken polen worden hiermee bereikt. De opdrachten en taken binnen de lessen van de verschillende poolvakken zijn in een aantal gevallen gericht op de evolutie van onderzoekend leren naar leren onderzoeken, maar voor heel wat vakken is een bijsturing nodig.
- In het vierjarige curriculum van de leerlingen doen zich heel wat heroriënteringen naar andere studierichtingen voor. De school voorziet nog niet in een systematische en begeleide instroming voor neveninstromers voor alle vakken en studierichtingen. Vooral in de studierichting Humane wetenschappen bestaat hieraan de nood.

6.4.2 Evaluatie

Conclusie: de vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.2.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- Op schoolniveau is er een degelijk evaluatiebeleid uitgewerkt, met aandachtspunten, richtlijnen en prioriteiten voor de leraren en met criteria en procedures voor de deliberatie. De deliberatie en de geformuleerde adviezen zijn vooral prospectief gericht. Er zijn sticordi²-maatregelen voor leerlingen met leerstoornissen.
- De rapporten vermelden per vak de cijfers van proefwerken, dagelijks werk, de mediaan, een waardering van attitude en woordcommentaar. Voor de laatste twee items is de registratie nog veeleer gericht op vaststellingen en aansporingen en komen procesmatige en remediërende elementen nog weinig aan bod.
- Recentelijk werd in samenspraak met de leraren het gewicht van het dagelijks werk in de evaluatiecijfers opgetrokken, en dit met het oog op een beter valoriseren van studie-inzet, attitude en motivatie. Een totaal gewicht van 25 % (en 30 % voor de taalvakken) in het eindcijfer wijst evenwel nog op een zeer productgerichte visie op evaluatie.
- Het digitale leerlingenvolgsysteem is uitgebouwd, maar het potentieel voor ondersteuning van de evaluatie, deliberatie en alle vormen van leerlingenbegeleiding wordt nog niet door alle personeelsleden optimaal benut.
- De kwaliteit en de validiteit van de evaluatie op vakniveau kunnen voor de meeste vakken worden gerelateerd aan de kwaliteit van de leerplanrealisatie en zijn dus uiteenlopend. Samenwerking en gemeenschappelijke proefwerken zijn vak- en leraargebonden. Vakoverschrijdend zijn er weinig afspraken over taken en opdrachten, zodat de taakbelasting bij de leerlingen van de derde graad onder druk komt. Voor seminars en het werken aan onderzoekscompetentie ontbreekt het alsnog aan criteria.

² Stimulerende, compenserende, remediërende en dispenserende maatregelen

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De infrastructuur en de uitrusting van de school
- Het ICT-gebruik en de ICT-vaardigheden van heel wat leraren en leerlingen
- De kwalitatief sterke leerplanrealisatie voor een aantal vakken
- De uitgeschreven evaluatie- en deliberatieprocedures
- Het opvolgen en hanteren van de resultaten van de (oud-)leerlingen m.b.t. advisering
- De brochures met de overstapmogelijkheden bij heroriëntering

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- Vakoverleg en samenwerking binnen alle vakgroepen met het oog op leerplanrealisatie
- Het bereiken van de eindtermen m.b.t. onderzoekscompetentie
- Volwaardige ICT-integratie in alle vakken
- Het welbevinden van de leerlingen m.b.t. het leerproces en de studiedruk

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Leerplanrealisatie

- Natuurwetenschappen in de derde graad in de studierichtingen
 - o Economie-moderne talen
 - o Economie-wiskunde
 - o Grieks-Latijn
 - o Grieks-wiskunde
 - o Humane wetenschappen
 - o Latijn-Moderne talen
 - o Latijn-wiskunde
- Cultuurwetenschappen en gedragswetenschappen in de tweede en derde graad in de studierichting
 - o Humane wetenschappen

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet van 17 juli 1991, inzonderheid het artikel 5, alsmede in uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de wijze waarop sommige bevoegdheden van de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap worden uitgevoerd van 2 februari 1999, artikel 10:

is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG BEPERKT TOT HET SCHOOLJAAR 2011-2012.**

35618 - Sint-Jozefsinstituut te Torhout

De hieronder aangekruiste items scoren onvoldoende en hebben tot dit advies geleid.

Voltijds secundair onderwijs

Veiligheid	Omwille van
Organisatie van het welzijnsbeleid	
Bewoonbaarheid	
Veiligheid van de leer- en werkomgeving	
Hygiëne, gezondheid en milieuzorg	
Regelgeving	
VOET / VOOD	

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting				Basis- vorming	Keuze/ Specifie k
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie		
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Grieks-Latijn		
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Humane wetenschappen		X
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn		
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Wetenschappen		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie-moderne talen	X	
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie-wiskunde	X	
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Grieks-Latijn	X	
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Grieks-wiskunde	X	
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Humane wetenschappen	X	X
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-moderne talen	X	
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-wetenschappen		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-wiskunde	X	
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Moderne talen-wetenschappen		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Moderne talen-wiskunde		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Wetenschappen-wiskunde		
3e graad	TSO	Handel	Boekhouden-informatica		
3e graad	TSO	Handel	Informatiebeheer		

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2011** kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Liesbet Waumans

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/de inrichtende macht

Naam: